

FITS 2011

Anul XVIII, nr. 10, 5 iunie

Cititorii noștri sunt la fel
de inteligenți ca noi

AP LAUZE

După ce m-a văzut președintele Băsescu în *Faust*-ul lui Purcărete, mi-a trimis un buchet de margarete în cabină și-un bilet, în care mă-ntreba de ce rolul Mefistophel e jucat de o femeie. I-am dat pe SMS: stați liniștit, pentru dumneavoastră se scrie o piesă separată.

Faust, un spectacol grandios și actual despre pactul cu diavolul, o temă monumentală în politica românească.

Sfârșit de partidă - șah mat

O masă de șah, personaje artificiale de dimensiuni reduse (piese de șah), două scaune, de-o parte și de alta a mesei. O lumină rece evidențiază tabla cu pionii ei, lăsând scaunele în penumbră. Doi actori intră și se așază. Au fața acoperită de măști, poartă pălării și mănuși. Nimic omenesc în aspectul lor. Prima replică – prima mișcare pe tabla de șah. Urmează răspunsul și mișcarea corelată. Se continuă în acest ritm, pe care textul îl primește în mod natural.

Este vorba de *Sfârșit de partidă* de Samuel Beckett, într-o interpretare inedită, regizată și pusă în scenă de Enrico Deotti și Giulia Dall'Ongaro, fondatorii companiei Teatrino Giullare din Bologna. Constanta cercetării lor teatrale este ideea de actor artificial și de explorare a expresivității prin intermediul limitării fizice, ei folosindu-se de artificii și filtre cu scopul de a exalta natura cea mai intimă a textului. În toate aceste limitări (ale personajelor sau ale spațiului) se urmărește alterarea viziunii, făcând ca spectacolul să devină imperfect, deci mai aproape de uman.

Originalitatea viziunii lor le permite să organizeze expoziții și laboratoare în întreaga Italie și în mai multe țări ale lumii (în Europa, Canada, India, Argentina, Columbia, Etiopia, Israel, Egipt etc.), iar *Sfârșit de partidă* este răsplătit de numeroase premii, printre care Premiul special Ubu 2006, Premiul Național al Criticii 2006, Premiul Jurului la Festivalul Internațional din Sarajevo, ediția 47, 2007 și, de curând, premiul „Altre muse”, 2011. Modificările și noul în această interpretare se limitează la nivelul așezării scenice, al spectacolului, textul fiind respectat în cel mai mic detaliu. Aici

Endgame – Checkmate

One chess table, small artificial characters (chess pieces), two chairs on the opposite sides of a table. A cold light focuses on the chessboard and its pieces, leaving the chairs in the shadow. Two actors come in and take a sit. They have their faces hidden behind masks, they wear hats and gloves. Their appearance has nothing human in it. The opening line is the first move on the chessboard. The answer move comes to engage the chess game in a rhythmic natural connection with the text.

This is all about Endgame by Samuel Beckett, with an astonishing performance, directed and staged by Enrico Deotti and Giulia Dall'Ongaro, the founders of the Teatrino Giullare company from Bologna. The most important aspect of their theatrical research is the idea of the artificial actor and the exploration of the expressiveness through physical limitation. Thus, they used fireworks and filters to excite the deepest and most intimate essence of the text. The purpose of all these limitations (of the characters or of the space) is to alter the view, making the show imperfect, thus closer to the human nature.

The originality of their vision allows them to organize many exhibitions and workshops in Italy and many other countries around the world (Europe, Canada, India, Argentina, Columbia, Ethiopia, Israel, Egypt, etc.) and the play Endgame has won many awards, as are the Special Ubu Prize

accentul nu cade pe ce ne este transmis, ci pe cum ne este transmis. Așadar, nu voi vorbi despre conținutul piesei (căreia oricum i s-a dedicat un număr impresionant de studii și analize literare, filozofice, lingvistice sau de altă natură), ci voi încerca să evidențiez ineditul acestei reprezentații alături de o prezentare succintă a spectacolului din perspectiva punerii în scenă.

O partidă de șah între actori-jucători care mișcă piese și piese-personaj care pun în mișcare una dintre cele mai reprezentative și enigmatice povești ale dramaturgiei din secolul al XIX-lea. Reprezentația e o simfonie de mutări și contra-mutări, de suspine și renunțări. În acest Final de partidă, opera lui Beckett e văzută prin intermediul mutărilor posibile a doi pionii și prin tensiunea și participarea a doi jucători.

Afinitatea dintre conținutul textului și jocul de șah a fost evidențiată de Beckett însuși („Ham este regele acestei partide de șah pierdute încă de la început”). Pornind de aici, cei doi actori-regizori ne propun formula teatrului în teatru, mutând scena pe o masă de șah pe care personajele beckettiene există și acționează numai prin intermediul personajelor reale. Actorii nu sunt nimic mai mult decât mâna care mișcă piesele și mesageri ai textului. Se creează, astfel, o fuziune între sfera

INSTITUTUL
CULTURAL
ROMÂN

in 2006, the National Critique's Prize in 2006, Jury Prize at the International Festival in Sarajevo, 47th Edition in 2007 and recently, the prize, “Altre muse” in 2011.

The changes and the novelty in this performance are limited to the stage and the play, with the text followed in its minutest detail. In this regard, I will not tell about the content of the play (to which many literary, philosophic, linguistic studies and analyses have been dedicated), but I will try to highlight the originality of this performance together with a short presentation of the show regarding the staging. It is a chess game between actors / players that move the pieces, and pieces / characters that bring to life one of the most representative and enigmatic stories of the 19th century dramaturgy. The performance is a symphony of moves and counter-moves, of sighs and renunciations. In this Endgame, Beckett's play is seen through the amalgam of the possible moves of two chess pawns and through the tension between two players.

Beckett himself highlights the congeniality of the text and the chess game through the phrase “Ham is the king of this chess game that is lost from the start”. Hence, the two actors / directors offer us the formula of a theatre within the theatre, moving the stage on a chess board on which the Beckett's characters exist and function only through real characters. The actors are nothing but the hand

actorilor propriu-ziși și cea a prezențelor artificiale, un fel de raport complementar, în care umanul e mecanic, iar artificialul e uman. Singura parte din corp arătată este palma desenată a unuia dintre actori, reprezentând zidul ce separă „iadul de aici de cel de dincolo”. Masca nu e folosită în sensul clasic al *commediei dell'arte*, ea nu revelează, ci ascunde. S-au ales măști neutre, din piele, cu expresie neutră, tocmai pentru ca spectatorul să-și concentreze atenția asupra personajelor artificiale de pe tabla de șah și nu asupra actorilor.

Prin această punere în scenă nu se urmărește șocarea publicului, care se găsește în fața unei situații cu totul speciale și diferite de reprezentațiile anterioare, ci o minuțioasă analiză a personajelor, a jocului lor scenic, a poveștii lor. Mutările și contra-mutările partidei de șah impun spectacolului un ritm mai degrabă accelerat care, alături de absurdul dialogului beckettian și de prezența în scenă a marionetelor, aduc reprezentației un plus de dinamism și o oarecare notă comică, întrucât – așa cum spune unul dintre personaje – „nimic nu e mai comic decât nefericirea”.

Raluca L. Toma

Bursieră ICR în cadrul programului de traducători în formare, ITA

that moves the pieces on the board and also the messengers of the text. Thus, we witness a fusion between the proper actors and their artificial presence, a kind of complementary relationship, in which the human feature becomes mechanic and the artificial characteristic becomes human. The only part of the body that is shown is the drawn palm of one of the actors, representing the wall that separates “the present hell from the one beyond”. The mask doesn't have the classic meaning of *commedia dell'arte*, with the purpose not to show but to hide. They chose neutral leather masks with a neutral expression, to make the public focus their attention on the chessboard and not on the actors. This particular staging doesn't aim to shock the public, that is to watch a totally new and different performance, but persuades the public to make the minutest analysis of the characters, their stage performance and their story. The moves and counter-moves of the chess game impose the show a rather dynamic rhythm, which, together with the absurd Beckett-style dialogue and the stage puppets make the performance even more active and somehow comic, as one of the characters says that “nothing is more comic than unhappiness”.

Raluca L. Toma

RCI fellow in the translators' training program, ITA

Translated by Cristina Stratan

Moftangii contemporani

I. L. Caragiale este dramaturgul român ale cărui piese depășesc limitele temporale și spațiale ale sfârșitului de secol XIX și ale cărui tipologii umane, reliefate în personajele comedilor sale, surprind, încă, prin actualitate și autenticitate.

Regizorul Silviu Purcărete a păstrat dialogul intact, iar personajelor le-a creat personalitatea pe baza replicilor și a corespondențelor cu tipologiile umane familiare publicului larg. Acțiunea este aceeași, iar scenele se înlănțuie întocmai ca în piesa caragialiană, cu amanți înșelați și femei isterice, cu angajați loiali și funcționari imbecili, cu mahalagii și boieri fuduli.

Una dintre caracteristicile pieselor lui I. L. Caragiale o reprezintă lipsa detaliilor privind coordonatele spațiale: interiorul unei încăperi sau imaginea străzii sunt conturate succint. Această absență este fructificată de Silviu Purcărete prin aducerea unor elemente actuale, vizibile în scena carnavalului, când lumea petrece cu mici proaspăt preparați la grătarul aflat în fundul scenei, acompaniați de un taraf cât se poate de „balcanic” în mișcări și voie bună, dar ai cărui membri poartă coifuri colorate și sunt machiați strident, ca niște circari. Un detaliu semnificativ în economia spectacolului îl reprezintă prezența pe scenă a unui camion în mărime naturală, care apare la început în stânga scenei, rămânând până în final, și din care ies la iveală atât obiectele de decor, cât și personajele. Oamenii de la salubritate, îmbrăcați în halate albastre, prespălate, de muncitori în fabrici comuniste, apar secvențial, marcând câteva momente-cheie ale spectacolului: aduc decorul primei scene din cabinetul frizerului, acoperă cu un imens nailon spațiul de joc pentru carnaval și mătură „mizeria” lăsată de petrecăreți după noaptea mascaradei. Ei sunt cei care, prin acțiunile lor, delimitează actele reprezentației.

Regizorul evidențiază statornicia personajelor caragialiene prin realizarea de corespondențe cu figuri notorii ale contemporaneității. Astfel, pe scenă apare mafiotul sicilian, cu costum Giorgio Armani, trandafir roșu în piept și palton purtat ca o capă, întruchipat de abilul frizer și subchirurg Nae Girimea (Nicu Mihoc), apoi, la antipozi, se află Iancu Pampon (Constantin Chiriac), negustorul ploieștean, metamorfozat într-un boier de sorginte rușească, cu aerul unui om care-și face dreptate singur, pe baza legilor naturale, motiv pentru care, în scena carnavalului, este costumat, inspirat, în urs. Prin contrast cu acesta este înfățișat Mache Razachescu alias Crăcănel (Adrian Matic), un domn din București, ca toți domnii de oraș, sensibil și gata oricând să izbucescă în plâns dacă simte că onoarea îi este pătată. Costumul de iepure, în care apare îmbrăcat în noaptea mascaradei, îi evidențiază caracterul slab. Personajul ilar al

reprezentației este „catindatul de la percepție” (Liviu Păncu) imaginat de regizor ca un provincial naiv venit în capitală pentru a se îmbogăți, dar care încă nu s-a acomodat vieții tumultuoase și intrigilor specifice unui oraș mare. Singurul om cu picioarele pe pământ este Lordache (Marius Turdeanu), cel care îl scoate pe stăpânul său, Nae, din încurcăături, ca o calfă supusă.

În ceea ce privește femeile comediei, acestea nu ies din tiparul gândit de Caragiale, ocupându-și locul în societatea patriarhală a piesei. Din acest motiv, atât Mița Baston (Ofelia Popii), cât și Didina Mazu

noaptea carnavalului, o căutase pe Didina acasă, la mătușa ei, pentru ca apoi să afle că e la ba; trei locuri în care femeia se află virtual, trei locuri în care femeia nu se află cu adevărat, asta dacă admitem că, în cazul carnavalului, purtarea măștii îi anulează identitatea.

Vivacitatea și verva actorilor reușesc să comprime cele două ore ale spectacolului, astfel că, la final, lipsa antracelor nu este resimțită de public. Există un element antitetice cuprins în întreaga reprezentație, anume discrepanța între îmbrăcăminte și jocul actorilor pe de o parte și dialogul fidel piesei de teatru cunoscute, pe de alta. Întrepătrunderea culorii epocii apuse cu nuanțe contemporane nu este o noutate în practica teatrală a secolului XXI, dar actorii reușesc să o armonizeze printr-un joc firesc, fără a se folosi de artificii naturaliste, ci doar de tehnici realiste.

În privința decorului, ingeniozitatea folosirii spațiului imens al scenei aduce, la rândul său, un aer de prospețime montării. Avanscena este împărțită între salonul de frizerie al lui Nae Girimea și cârciumă. Salonul este mobilat cu două scaune rotative și alte câteva scaune pentru așteptat, un cuier și o măsuță cu flaconașe pentru frizerie și e limitat în dreapta de un imens perete de oglinzi, iar în stânga de ușa de la intrare, flancată de pereți imaginari. Cârciuma în aer liber este „construită” în timpul primului act, de chelnerul care aduce lăzi cu sticle, pahare și țoiuri, toate după moda din localurile de mahala bucureștene

ale începutului de secol XX. Elementul de legătură al celor două locații, dar care, în același timp, le deosebește flagrant, este podeaua. Scena este acoperită, pe toată întinderea ei, de nisip, ducând cu gândul la pământul de pe străzile neasfaltate din mahala, din acest „tot” distingându-se, ca o insulă, frizeria, prin covoarele care o delimitează, „ridicând” pereți invizibili între interior și exterior. Reprezentația la realizarea căreia au concurat, pe lângă viziunea novatoare a regizorului și imaginația scenografului Dragoș Buhagiar, alături de sensibilitatea compozitorului Vasile Șirli, readuce piesa D'ale carnavalului în lumina publicului de astăzi, confirmând, încă o dată, simțul fin de analiză a caracterelor umane al dramaturgului. Acesta a reușit să facă o „disecție” a corpului societății pseudo-burgheze ajungând până în vintrele ei, de unde a construit psihologii elementare, dar care au trecut examenul timpului.

Stefania Dogariu

Cum se poate pune în scenă o piesă shakespeariană cu cel puțin cincisprezece personaje și multiple schimbări de locație într-o încăpere de zece metri pătrați cu doar patru actori? Ca să ne explice acest lucru, vineri au fost invitați la conferința de presă scenografa Adriana Grand și Cristian Șofron în calitate de director al Centrului cultural pentru UNESCO „Nicolae Bălcescu” din București, unde s-a montat inițial spectacolul *Furtuna* în regia lui Victor Ioan Frunză. „Iată că o instituție mică poate să facă lucruri mari”, exclamă cu mândrie Cristian Șofron. În viziunea lui Victor Ioan Frunză și a Adrianei Grand, piesa lui Shakespeare e reconceptuată cu ingeniozitate, ca să prindă viața în parametri fizici restrânși. Accentul este pus pe interioritate și lirism: drama lui Prospero devine nu exilul politic, ci singurătatea și izolarea. „O insulă poate fi și camera noastră în care ne ascundem de lume, populată cu gândurile și visele noastre”, ne spune Adriana Grand. Pe principiul „magie în sufragerie”, cei patru actori își asumă rolurile a două, trei sau chiar patru personaje. Spectacolul promite a revela magia de dimensiune universală în banalitatea cotidianului.

Octavian Saiu a conversat, în continuare, cu dansatoarea Marie-Julie Debeaulieu și György Ujvári-Pinter, managerul companiei Pál Frenak. Spectacolul de dans *InTime* vrăjise publicul în seara precedentă prin grația diafană a coregrafiei în aceeași cheie cu o scenografie evocativă. Întrebată dacă nu este dificil a dansa nud, Marie-Julie Debeaulieu emană și ea poezie răspunzând că dansatorii nu se simt goi, fiind îmbracați în lumină. Estetica lui Pál Frenak, ce-și împarte viața între Budapesta și Paris, îmbină senzualitatea și materialitatea cu o aspirație spre transcendental. Frenak nu este interesat în a oferi răspunsuri, explică György Ujvári-Pinter, ci în a stârni întrebări despre identitate și singurătate. Ființa umană se dedublează în suprafața strălucitoare a ceea ce afișăm public și într-o interioritate ascunsă, mai sinceră și dificilă. Compania Pál Frenak speră că va veni cu mai multe spectacole în România, având deja în plan a aduce spectacolul *Switch* la Timișoara. *Antologia pieselor prezentate în secțiunea spectacole lectură 2011* și-a avut lansarea prezidată de coordonatoarea volumului, Alina Mazilu și de directorul FITS, Constantin Chiriac. Spectacolele lectură au devenit o parte importantă a festivalului, peste 100 de piese beneficiind deja de pe urma acestui proiect. Spectacolele lectură oferă dramaturgului experiența neprețuită de a-și

observa creația prinzând viața și publicului șansa de a se familiariza cu dramaturgia contemporană. Mai mult, spectacolele lectură devin, câteodată, o

adevărată rampă de lansare, printre textele care au fost mai întâi gazduite la Librăria Humanitas fiind Felii a Liei Bugnar. Cuprinzând șase piese

în limba originală precum și în traducerea lor în limba română, antologia stă ca dovadă a succesului acestui proiect.

Multivalenta Doina Uricariu – critic, poet, eseist, editor – de asemenea, și-a lansat volumul de memorii după viața fabuloasă a părinților săi intitulat *Maxilarul Inferior*, precum și alte două cărți despre Palatul Cotroceni și despre sculptorul Constantin Antonovici. Doina Uricariu a subliniat importanța memoriei și cunoașterii trecutului ca prim instrument în a putea interpreta prezentul. În acest model se încadrează și critica de teatru: orice spectacol poartă pe umerii săi memoria precedentelor sale artistice, iar o critică pertinentă trebuie să descifreze originile și să plaseze spectacolul în memoria colectivă.

În Atrium Café a avut loc un clash cultural atunci când regizorul japonez Masahiro Yasuda încerca să explice gazdei Noel Witts principiile artei sale teatrale. Spectacolul *Scent of Love, Scent of Incense* are la bază un text clasic japonez din secolul al XVII-lea, și îmbină elemente tradiționale *kabuki* și *noh* cu influențe moderne de origine europeană, dând naștere unui stil japonez contemporan. Spre exemplu, gestică evocativă (simple mișcări ale corpului sau mâinii ce, prin convenție, se traduc imediat într-o stare emotivă sau simbolizează o întreagă acțiune) sau estetica pauzelor și compunerea actorilor în tablouri sunt tipice *kabuki*. Pe de altă parte, Masahiro Yasuda își împinge actorii spre o dimensiune psihologică stanislavskiană care nu e prezentă în teatrul tradițional japonez. Regizorul dorește, în orice moment, conectarea intimă și emotivă a actorului cu fiecare gest și mișcare făcută.

Într-un sfârșit, a venit rândul dramaturgului cu o carieră pe două continente, Saviana Stănescu, să ne vorbească despre *Polanski Polanski*, o monodramă poetică a celebratului dar și controversatului regizor polonez, implicat în procese de agresiune sexuală. Conceput ca un one man show pentru actorul Grant Neale și în regia lui Tamilla Woodard, ambii prezenți în Atrium, spectacolul nu judecă personajul, ci îl prezintă în toate ambivalențele și contradicțiile personalității sale. Avându-și deja premiera la New York, după Sibiu spectacolul se va muta la Cluj.

Tamara Todorut

Insula de Gellu Naum

Desertul spectacolelor lectură

Seria spectacolelor lectură se apropie, cu pași încheiți, spre încheiere. Acest fapt este descris, foarte poetic, de către Cătălin Ștefănescu, drept o arhitectură gastronomică: trecând peste felurile de mâncare, ajungi, în sfârșit, la cea mai delicioasă și apreciată parte, desertul. Piesa de azi este considerată a fi desertul spectacolelor citite și interpretate de tinerii actori. Înșuși directorul TNRS și „orchestratorul” FITS a fost prezent în deschiderea acestui episod din subsolul librăriei Humanitas, arătându-se foarte mulțumit de tineretul care se arată interesat de acest fel de spectacol și încrezător că „verbul scris va avea și viața pe scenă mai târziu.”

Regizorul Radu Alexandru Nica și-a demonstrat și în această zi stilul unic de a-și prezenta studenții care intră în pielea exoticele personaje ale lui Gellu Naum. La *Insula* am văzut cea mai mare distribuție pe care Radu Nica a supervizat-o, din rândul

de recent, personajele și legătura dintre ele fiind de actualitate în societatea capitalistă. Textul este bazat pe povestea lui Robinson Crusoe, a cărui destin tragic este de-a trăi în singurătate. Maniera bizară și proprie a lui Naum de-a vedea lumea, a făcut din povestea supraviețuitorului pe insulă o savuroasă comedie, presărându-o cu replici memorabile și repetitive ale personajelor: „trebuie să fie un fenomen tropical”, „am destinul tragic de-a trăi singur”, „onoarea familiei”, „or să ne mănânce?”, „am să-i omor pe toți”. Pentru o oră, fiecare spectator a uitat că se află printre cărți și s-a lăsat ademenit în exotica

© Dragoș Spîșeru

insulă, urmându-l pe Crusoe pe plajă, odihnindu-se în hamac, împletind coșuri de nuiele și trăind, alături de piratul Pierre, poveștile aventuroase din tinerețea acestuia. Personajele sunt multe și pline de culoare, iar muzica „robinsoniană” acompaniază perfect pauzele dintre replici, care înlocuiesc foarte bine pensula în tabloul în care ai fost absorbit, pe nesimțite.

Și, pentru că de la spectacole bune plecăm întotdeauna cu amintiri plăcute, făcându-ne chiar să zămbim în drum spre casă, de data aceasta am plecat cu un CD gratuit, care ne va reda *Insula* atunci când ne va fi dor să ne amintim de reprezentațiile de la FITS 2011.

Adina Katona

COMUNITĂȚI

TOCADÉO – Despre talent

Când vine vorba de talent, întreaga discuție poate căpăta extrem de multe forme și, mai ales, sensuri. Spun asta după ce, din curiozitate, am urmărit bine cunoscuta emisiune, în variantă autohtonă, „Românii au talent”. Mare mi-a fost dezamăgirea când, la finalul ediției, marele câștigător al titlului de „cel mai talentat român” a fost, de fapt, un tânăr care nu a demonstrat absolut nicio abilitate ieșită din comun sau extraordinară, ci o dramă personală, una care i-a și adus premiul cel mare. Dar nu e vina lui. E vina unui sistem limitat, a unei mentalități superficiale și lipsite parcă de orice fel de simț. O societate însetată parcă de cancan.

Veți spune poate, ce legătură au toate aceste lucruri cu Festivalul Internațional de Teatru, cu evenimentele ce se desfășoară în această perioadă. Ei bine, eu consider că între toate aceste aspecte există o puternică relație. Fiind vorba de un festival la care participă artiști din toate colțurile lumii, spectatorii, printre care mă număr și eu, pot cunoaște și altceva. Orizontul se mărește, iar puterea de rafinare a momentelor cu adevărat

și eleganți, acompaniați de o violonistă și un pianist, timp de aproape două ore, cei patru au reușit, cu vocile lor, să ne proiecteze într-o altă lume. Talentul desăvârșit pe care l-au demonstrat este răspunsul miilor de ore de repetiții. Vocile lor, puternice și pline de rezonanță au atras cascada de aplauze după fiecare interpretare și asta pentru că, deși concertul a conținut piese din repertoriul personal, cei patru au surprins publicul cu melodii extrem de cunoscute și iubite de întreaga lume, din repertoriul internațional, printre care una autohtonă.

Și, pentru că se spune că franceza este limba dragostei și a pasiunii, grupul Tocadeo a smuls de pe fețele tuturor celor prezenți măștile cotidiene, lăsându-i puri și visători, retrăind parcă primii fiori ai iubirii. Cele patru voci incredibile au umplut sala

Andreea Radu

© Sebastian Marcovici

excepționale crește și ea. E adevărat că aici nu este vorba de „premiul cel mare”, iar reprezentațiile nu sunt supuse votului, însă este un bun prilej să deschidem larg ochii și să conștientizăm faptul că, atunci când vine vorba de talent, în fața publicului, dramele personale și tot ceea ce ține de artist ca și simplu membru al unei comunități, nu are absolut nicio valoare. Și, dacă tot vorbim despre talent, am să mă prefac că n-a existat niciodată o emisiune ca cea mai sus amintită, că, de fapt, marele câștigător nu este altceva decât un simplu cetățean care-și încearcă norocul prin diferite mijloace și am să spun doar atât: SIBIUL ARE TALENT!

După o săptămână bogată în evenimente spectaculoase, dar și surprinzătoare, în care artiștii au dat ce-au avut mai bun, după șapte zile în care orașul a fost ca un furnicar, oamenii zburând de la un spectacol la altul, vineri seară, după o ploaie scurtă și răcoroasă, la Sala Thalia, o mână de oameni, majoritatea trecuți de a doua tinerețe au așteptat relaxați concertul unui grup de canadieni, Tocadeo. René Lajoie, Dany Laliberté, Benoit Miron și Patrick Olafson formează un popular grup de muzicieni canadieni. Carismatici

de emoție și trăiri intense. Întreg concertul a fost asemeni unei oaze în mijlocul deșertului, asemeni unei guri de aer proaspăt și asta pentru că, la finalul spectacolului, publicul părea fericit, scos parcă din haosul cotidian. Și parcă n-a contat faptul că sala n-a fost plină, cei prezenți au fost de ajuns cât să umple sala de aplauze și reacții pozitive. Dacă i-ați ratat, nu vă rămâne decât să îi ascultați în variantă digitală și să vă convingeți ce înseamnă un talent adevărat!

Comparați cu unii dintre cei mai mari tenori ai lumii, membrii grupului Tocadeo au un repertoriu impresionant de cântece consacrate reușind să îmbine muzica pop cu opera. Numele Tocadeo descrie perfect mesajul pe care trupa dorește să-l transmită: pasiune, dorință, ferveare. Artiștii interpretează magistral compoziții pline de nuanțe și emoție, încununate de armonii vocale care îți taie respirația. Vocile lor se avântă împreună într-un univers vocal aparte, în care calitatea și forța ne aduc în minte nume și voci celebre de pe scenele internaționale.

Primăria
și Consiliul Local Sibiu

Ministerul Culturii
și Patrimoniului Național

ULBS

Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Uniunea Teatrală
din România

Consiliul Județean
Sibiu

Stihuri de la moartea tatălui său

Una dintre producțiile ce au câștigat un loc de cinste în repertoriul Teatrului de la Abadia este *Stihuri de la moartea tatălui său*, reprezentată cu mândrie vineri, 3 iunie, la TNRS. Este vorba despre un spectacol aparte, care inițial se prezintă ca un concert; fără să renunțe la muzica reprezentată live, prin intermediul unor instrumente precum violoncelul și chitara, spectacolul îmbină forme ale clasicului recital de poezie, reușind cu succes să redea o atmosferă teatrală.

Ajuns la o vârstă venerabilă, Amancio Prada este cel care la un moment dat s-a autodeclarat „trubadurul modern”, reușind, prin cântecele sale, să reinvie literatura populară și cultă din Spania, trecând prin texte clasice, consacrate, până la scriitori și gânditori contemporani. Amancio Prada este personalitatea cea mai impunătoare; lui îi revine rolul protagonistului, dar i se poate atribui și un alt merit, la fel de important: este cel care a gândit ceea ce, în mod obișnuit, am numi regia spectacolului, termen care aici se dovedește insuficient, căci el a compus și o suită de melodii remarcabile, foarte expresive, încorporând în atmosferă și un mic ansamblu care-i acompaniază vocea și chitara. *Stihuri de la moartea tatălui său* cuprinde celebrele poeme compuse de către Jorge Manrique, o

personalitate care, prin versurile sale nobile, și-a impus stilul în rândul celor mai emoționante texte europene. Moartea lui Rodrigo Manrique, tatăl poetului, a constituit sursa de inspirație pentru poemele pomenite anterior. Acestea cuprind amintiri și reflecții cu privire la moarte, care, deși este privită cu tristețe și melancolie, nu este discutată în termeni pesimiști. Moartea este privită, aici, ca fiind un fenomen natural; i se

© Sebastian Marcovici

acordă o atenție atât de mare încât, după primele minute ale reprezentației, începe să se contureze senzația că se dezbate probleme legate de o entitate cu însușiri omenești. Moartea nu este un dușman înspăimântător al omenirii; pentru cei împăcați cu

viața și conștiința lor este un prieten, un însoțitor pe parcursul unei lungi călătorii spre un tărâm mai fericit.

Spectacolul aduce în atenția publicului o mostră a culturii sud-vestice, prezentată când cu melancolie, când cu pasiunea care deja este simbolică pentru

spațiul spaniol. O mostră ce conține idei referitoare la virtuțile omenești și sfaturi cu privire la dezechilibrul pe care lupta pentru glorie și bunuri materiale trecătoare îl poate genera. „Într-un final, toți suntem egali în fața morții” este o veche zicală populară, care aici nu apare ca un adevăr pe care îl știm cu toții, un clișeu care nu ne mai impresionează, ci ca o realitate rostită cu simplitate și candoare, care, pur și simplu, nu poate fi ignorată. Spectacolul nu are neapărat un caracter moralizator, este o simplă dovadă a faptului că tradiția și valorile de odinioară încă nu au fost

uite, că mereu vor exista oameni care vor onora moștenirea strămoșilor noștri.

Lucia Bucurenciu

JTI este partener și susținător al marilor evenimente și instituții culturale din România:

- Festivalul Internațional de Teatru Sibiu (FITS)
- Festivalul Internațional „George Enescu”
- Festivalul Internațional de Film Transilvania (TIFF)
- Festivalul Internațional de Film „Comedy Cluj”
- Festivalul Internațional de Film „Next”
- Universitatea de Arte
- Teatrul Masca
- Opera Națională București
- Societatea Națională de Radiodifuziune

Raiffeisen BANK

Reușim împreună.

e-on

PARTENER DE TRADIȚIE

METRO

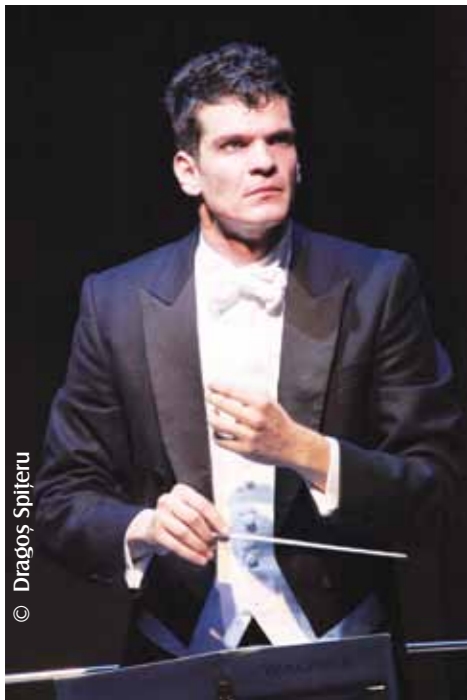
**METRO GROUP
MADE TO TRADE.**

real

APLAUZE
6-7

O lume pe dos

Vineri după amiază, studioul de la Casa de Cultură a Sindicatelor a devenit neîncăpător pentru multitudinea de spectatori, dar și de fane, care s-au înghesuit să vină pentru a vedea spectacolul *O lume pe dos* regizat de Larina Demian, ce îl are ca și protagonist pe binecunoscutul actor și cântăreț Tudor Chirilă.

Cu toții am avut curiozitatea de a-l vedea pe interpret și în postura sa actoricească, mai ales că publicul sibian nu a prea avut plăcerea de a se bucura de acest privilegiu. La sfârșitul reprezentației, însă, m-am surprins întrebându-mă dacă am asistat la un singur spectacol sau la trei spectacole total diferite. Ne-au fost prezentate trei povești, toate cu un puternic substrat de filosofie freudiană, care a devenit din ce în ce mai actuală în ultimii ani.

Pentru început, asistăm la gândurile unui dirijor de orchestră care se confruntă cu o serie de probleme pe plan sentimental și care este înconjurat de o serie de oameni (unii îl iubesc, alții îl urăsc, însă nici unul nu îl înțelege). Dirijorul pomenește de nenumărate ori cum singurul său moment de fericire absolută a avut loc cu mulți ani în urmă în timpul unei scene erotice. Și totuși, în opoziție cu vorbele sale, îl surprindem cum simte muzica și o

admira, ajungând la o interpretare atât de intensă, încât pe parcursul recitalului se iscă un haos energetic în care trăirile tuturor protagoniștilor ating nivele inimaginabile, iar totul culminează cu momentul de abandonare totală a dirijorului care ia indicatorul și-l înfige în brâu, sinucigându-se. Așadar, în ciuda la tot ceea ce spusese, momentul de catharsis îl trăiește datorită muzicii și, pentru această perfecțiune a interpretării, el este capabil de sacrificiul suprem dovedind asta unei săli pline de adoratori înfocați.

Cea de-a doua poveste ne prezintă un joc erotic între membrii unui cuplu care întâmpină probleme în căsnicie și aceasta este singura metodă prin care ei reușesc să își restabilească pasiunea conjugală. Este un joc șocant, despre care nu știm la început că nu este real, iar seriozitatea cu care cei doi i se dedică ne sperie. Ne întoarcem, așadar, la substratul filosofic al scenei conform căruia contactul fizic dintre două persoane stă la baza unei vieți conjugale fericite și, pentru a reuși să îl păstrăm viu și nealterat, omul are dreptul să recurgă la o multitudine de subterfugii.

Cea din urmă poveste este una tristă, în care o mamă își primește fiul în vizită de Crăciun, însă nu știe să facă în așa fel încât să îl rețină pe el și pe soția lui alături de ea. Dimpotrivă, avem senzația că face tot posibilul ca să îi îndepărteze. Se pare că femeia suferă de o formă ciudată de nebulie, care se manifesta prin schimbări bruște de stare și prin halucinații vocale. Deși era singură, ea vorbea totuși despre diferiți bărbați al căror destin nu îl cunoșteam, dar care, mai mult ca sigur, erau fie decedați, fie au plecat demult, fără să li se mai poată da de urmă.

Într-adevăr, acest spectacol ne-a făcut să medităm asupra lumii în care trăim și să ne întrebăm dacă aceasta este sau nu pe dos. Situațiile prezentate pot fi cu totul fictive, însă ar putea fi și veridice, în cazul acesta fiind stupefiant cât de profundă este ființa umană și cum are capacitatea demiurgică de a crea o lume a ei, care să se adapteze perfect la nevoile pe care le manifestă. Așadar, concluzia mea este că eu-ul nostru este aproape un Dumnezeu, când vine vorba de a satisface gândurile noastre cele mai ascunse.

Doriana Tăut

COPRODUCĂTORI AI FESTIVALULUI

TVR

Radio România

JURNALUL NATIONAL

cel mai citit ziar de calitate din România

Boromir

împarte bucurii.

stur-sib

greiner
packaging

FLORARIA

Bouquet

experiența ne
recomandă

www.bouquetsibiu.ro

» de pe teren

Nu știm arabă, dar ne-am antrenat

Începem prin a vă mulțumi pentru atenția cu care ne-ați urmărit în aceste zile și reviste de festival, dacă ne-ați urmărit. Și pentru intenție măcar, dacă nu ne-ați urmărit fiind prea ocupați cu teatrul. Fiind ultima zi la FITS 2011, nu ne rămâne decât să vă mărturisim că noi, bucureștenii enervanți de la *Academia Cațavencu*, ne-am simțit foarte bine la Sibiu, iar uneori excesiv de bine. Aveți un oraș superb, să vă trăiască! Păcat că e-n România și, la câteva sute de kilometri mai la sud, încep Balcanii, așa cum îi știm din Caragiale și manele.

● Continuăm pe linia de ieri cu știri senzaționale de tabloid, care, evident, n-au nimic spectaculos. Ieri seară l-am văzut la festival (și destul de târziu chiar)

pe fostul președinte al României, Emil Constantinescu. Era în compania unui domn care nu contează sau pe care l-am uitat. Reacțiile oamenilor care treceau pe lângă el și-l recunoșteau erau neobișnuit de variate. De la „Bă, ești nebun, e Constantinescu!”, pînă la „Uite-l și pe țapul ăla. Ntz, ntz, ntz!”. Titlu de tabloid: *Uite-l cum se plimbă la 1 noaptea! Emile, așa făceai și când erai președinte?* E, totuși, de apreciat că l-a recunoscut cineva.

● Vestea bună vine, culmea, de la fostul ministru al Culturii, Theodor Paleologu. Omul a venit cu portofelul lui la festival. Și-a cumpărat bilete cu mîna lui, ca oamenii normali, care nu știu să danseze „Dansul Pinguinului”. A plătit, regulamentar, tot. De la apă la cartofii prăjiți pe care i-a mîncat cu delicatețe, ca un om civilizată, deși extrem de amuzant pe alocuri. Am văzut noi, că stătea la masa alăturată cînd scriam.

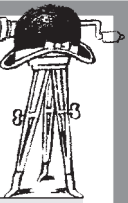
● Dacă aveți niște dubii cînd treceau pe lângă voi niște cetățeni rozalii și nu știați ce caută la festival băieții lui Botezatu, ei bine, trebuie să aflați că e vorba de niște oameni serioși: băieții din echipa tehnica a Teatrului Radu Stanca. Despre ce e vorba: tricouri mov, bocanci lucioși mov și ochelari de soare roșii, cu gratii. E uniforma de sărbătoare pe care și-au pus-o la punct singuri, fără nici un ajutor din partea celebrului designer. Cum? Cumpărînd de la

magazinul New Yorker, unde erau reduceri la chestiile colorate. Păi așa da! Dacă e festival, bal să fie!

● Trupa arabilor de la Sharjah National Theatre United Arab Emirates, în frunte cu însuși șeicul Dr. Sultan bin Mohammed Al Qasimi, au prezentat ieri în zona pietonală o paradă a costumelor populare. Ceva interesant, dar haotic. Unul dintre ei era dotat cu o portavoce și urla ceva în limba lor, probabil important. Nimeni n-a înțeles nimic, dar – bizar – toată lumea s-a bucurat. Azi, după închiderea revistei, vor avea spectacol la Sala Thalia, apoi intenționează să monteze un cort în fața sălii, unde să servească cetățenilor cafea arăbească. Ce ne întrebăm noi e dacă pe noi, cei care nu bem cafea după o anumită oră, nu ne pot servi cu o cămilă și un baril de petrol.

» concurs

recunoașteți personajul

Răspunsurile corecte, în semi-exclusivitate

Să recapitulăm. V-am dat nouă personaje în căutarea unor răspunsuri corecte și niște indicii (uneori vagi, alteori precise) pentru a vă ajuta în acest temerar demers. Acum, aici, în ultima ediție a revistei *Aplauze* (ultima de la FITS 2011), a venit vremea să vedem cum stăm cu personajele. V-ați descurcat? V-ați enervat? V-ați prins despre cine era vorba pentru că lucrați în teatru sau pentru că pasiunea voastră e să vă holbați la oameni necunoscuți în poze alb-negru? Nu mai contează. Important e să fim sănătoși. Am pus deja niște poze la sertar pentru ediția din 2012.

DAN BITTMAN»

«CONSTANTIN CHIRIAC

FLORIN COȘULEȚ»

«CLARA FLORES

OFELIA POPII»

«ȘTEFAN BĂNICĂ

MATEI VIȘNIEC»

«GELLU NAUM

TUDOR CHIRILĂ»

Maica Reportereza

CONSTANTIN CHIRIAC

interview

Ministru al Culturii? Mi s-a propus de trei ori

Pe Constantin Chiriac l-am prins greu, întrucât treaba directorului FITS e să fie foarte ocupat, în vreme ce job-ul jurnalistului e să alege. L-am găsit mai obosit ca-n ziua interviului de anul trecut (ulterior, am aflat că s-a odihnit în nopțile festivalului: cam cât dormeam eu în sesiune). Am zis că e un semn bun – cine are nevoie de somn când are ceva mult mai bun de făcut? Sub aceste auspicii optimiste, deci permissive, mi-am permis să abordez, pe alocuri, cel mai depresiv subiect de discuție românesc: politica. Logic, am sfârșit prin a vorbi despre falimentul României (eu) și despre salvarea ei (Constantin Chiriac).

Reporter: Bună seara, domnule Chiriac! Ce mai faceți, cum merge festivalul?

Constantin Chiriac: Bine, mersi.

Rep.: Tocmai a împlinit 18 ani. Ce cadou i-ați luat?

C.C.: Faptul că există. E ca și când tatăl vine și zice „Măi, fiule, ai 18 ani. Eu te-am făcut, te-am crescut, acum tu mergi în lume.” Bineînțeles, o să am grijă de el și de acum înainte.

Rep.: Dar, fiule, e vremea să muncești și tu, corect?

C.C.: Din cauza asta am început să deleg ațit de mult. Au fost ediții în care orice trecea pe la mine. Acum, am posibilitatea de a mă întâlni pe parcursul unei zile cu ațit de multe personalități, putem să stabilim relații, să dezvoltăm ce înseamnă această platformă care este festivalul. Dincolo de asta, normal că, oricât aș crede eu sau alții că sînt nemuritor, nu sînt. Trebuie să găsec soluții pentru ca acest festival să existe în continuare, să formez un fel de *trustees* care să răspundă. Și să fie, bineînțeles, chestii limitate, cine vrea să își asume festivalul, cine vrea să își asume teatrul, școala

Ce v-am zis, doamna consilier? Indicele BET-C s-a depreciat, pe fondul unei lichidități reduse. Fără micșorarea, de urgență, a ratei dobînzii de referință, n-o să ne mai permitem decît trei personaje în căutarea unui autor. Maximum patru, dacă renunțăm la autor.

ș.a.m.d. Bineînțeles, ideea e să existe acel *board* care să presupună cooperarea, și care, vrînd, nevrînd, e la mine în cap acum.

Rep.: Cît dormiți pe perioada festivalului?

C.C.: Eu, în general, nu dorm mult. Dorm patru ore pe noapte. Acum am și zile în care dorm două.

Rep.: Nici noi nu prea dormim. Totuși: de ce muzica din clubul teatrului începe așa tîrziu?

C.C.: Nu dăm drumul tîrziu, dăm drumul la 23:00. De ce să fie tîrziu? Spectacole avem pînă la 24:00. Am zis să dăm drumul după ce începe ultimul spectacol. Oricum, după ora 23:00 începe să vină lumea.

Rep.: Cîți bani de buzunar i-ați dat festivalului pentru ediția de anul acesta?

C.C.: Din păcate, nu i-am dat mai mult decît anul trecut și ținînd cont de costurile care au tot crescut, de la țigară pînă la alcool, de la bezină pînă la TVA, de la drepturi de autor pînă la cartofi. Bugetul este egal cu cel de anul trecut.

Rep.: Sincer, cum a decurs colaborarea cu instituțiile statului? V-au ajutat? V-au încurcat? Vă mai bazați pe ele și anul viitor?

C.C.: Vrînd, nevrînd, mă bazez, pentru că anual e o sumă pe care trebuie să o obțin. E mică, dar e necesară. E 26% din bugetul festivalului. Eu sper să mai crească, pentru că așa e firesc. Normal, un astfel de festival ar trebui să aibă un sprijin din țara care îl produce de măcar 50%.

Rep.: Nouă, celor de la *Academia Cațavencu*, ne place mult în Sibiu. Ne-am muta aici (și știți că unii dintre noi nu glumesc deloc), dar presa mare se face, deocamdată, la București. Așadar: de ce nu aduceți festivalul sau măcar o felie de festival și la București? Vă reamintesc că TIFF se face la Cluj și are un frățior mai mic, la Sibiu.

C.C.: Găsește-mi un oraș cum e Sibiu și imediat fac cum a făcut TIFF-ul. De fapt, eu am făcut secțiunea asta, TIFF Sibiu, în 2007, cînd aici a fost Capitală Cul-

turală Europeană. De atunci, vîzînd cît de bine merge – pentru că, practic, outdoor-ul merge aici mai bine decît la Cluj – au mers ei înainte cu ideea. E normal să faci un astfel de eveniment într-un oraș care are limbaj, are tot ce vrei, ca Sibiu. Cît privește FITS, arată-mi alt oraș. Am fost invitat la Cluj ca să fac o zonă de festival de stradă. Dar de ce mă invită în aprilie ca să-l fac în mai? Țsta nu e festival de film, să se organizeze cîteva proiecții, în condițiile în care ei au oricum filmele, iar noi găsim, eventual, niște spectatori.

„Sînt incomod pentru politică”

Rep.: Dacă istoria se scria altfel, iar Klaus Johannis devenea premier, ați fi fost numit ministru al Culturii? V-ați fi dorit acest post?

C.C.: Nu, pentru că n-ar fi mers. Mi s-a mai propus de trei ori pînă acum. Or, eu aș fi fost un ministru independent (rețineți că nu mă voi înscrie niciodată în vreun partid). Dar fără un partid în spate, n-ai susținerea pentru o reformă. Iar în cultură este jale, nu se face nici un fel de reformă și, bănuiesc, cu cît se întîrzie, cu atît catastrofa va fi mai mare. Gîndiți-vă că există șapte teatre naționale, din care șase aparțin de București. Ce caută teatrele alea la București? Unele sînt la cinci sute de kilometri depărtare de București. Este aberant să stai pe la ușa ministerului... Revenind la întrebare: eu nu pot să spun „da” atunci cînd gîndesc „nu”. Probabil că, dacă ar fi fost să fie, m-aș fi dus consilier. Ar fi fost cu totul altceva.

Rep.: Sînteți prea comod pentru politică? Prea artist? Prea egoist?

C.C.: Sînt incomod pentru politică. Nu funcționez în zona compromisului urît care se face în politică. La noi nu se face compromis civilizată, care rezultă în urma unor negocieri firești. La noi e calcul de gașcă, e cu totul

altceva. Eu, unul, fac ațit de multe lucruri importante în viață și am ațit de multe parteneriate și am ațit de mult de spus în alte domenii încît n-am nici un motiv să mă duc să mă calc pe bombeuri cu tot felul de cetățeni.

Rep.: Să revenim, deci, la teatru. Unul dintre invitații la majoratul festivalului este Jonathan Mills. Ce-i dați de băut, de mîncat, de vîzut?

Rep.: Va vedea două spectacole: unul japonez și cel al lui Silviu Purcărete. *Călătoriile lui Gulliver* și *D-ale carnavalului*. Va merge două zile fără mine la restaurant, din păcate. În a treia zi îl voi putea însoți.

Rep.: La ce restaurant mîncă Mills? Ne permitem și noi, ziariștii? Bănuiesc că nu merge la „Sibiul Vechi”.

C.C.: Nu vă spun, că mă trezesc cu voi acolo, că stați în gura mea. Dar să știți că l-am dus o dată la „Sibiul Vechi”.

Rep.: Ce invitați speciali mai aveți pe listă? L-am văzut

deja pe ambasadorul Belgiei. Nimeni din guvern?

C.C.: El a fost un invitat special care s-a și impus ca un invitat special. Nu a fost, însă, o invitație expresă. Ci una normală, așa cum am lansat tuturor ambasadurilor, în România, 70 la număr. Unii au venit, alții nu. Unii au venit oficial, alții informal. Dar eu nu îi consider invitați speciali. Firește, e o zonă de invitație diplomatică, pe care o facem în mod tradițional și care se desfășoară, conform uzanțelor, la un alt nivel. Din guvern nu știu însă dacă e cineva. Or fi trecut, nu m-am lămurit. Trec, vin, mă mai anunță. În același timp, FITS nu este o platformă pentru politicieni. Nu fac ca la TIFF, să îi iau de glugă, să îi scot în față. Nu fac ca alte festivaluri, să îi scot în față ca să îmi dea bani. Este un festival al artelor, nu al politicienilor care vorbesc în fața mulțimilor. Avînd ațitia spectatori nu îmi pot permite să fac campanie electorală.

Rep.: Apropo de artă: de ce vreți să spargeți chefel cu *Metamorfoze*? Sînt oameni care ar vrea să-l vadă, dar au de muncă a doua zi și nu pot sta ațit de tîrziu.

C.C.: Treaba lor. Pentru că este un spectacol dificil. Pentru că acum doi ani am avut o problemă la deschidere. A plouat și a fost frig și a trebuit să am grijă de sănătatea artiștilor mei.

Rep.: FITS 2012. E doar un concept pe hîrtie sau deja aveți planuri concrete, în desfășurare?

C.C.: Cam 80% din trupele străine sînt știute. Pentru 2013 am 13%. Am ales companii și pentru edițiile din 2014 și 2015.

Rep.: Dacă mîine România intră-n faliment și nu mai e nimic de salvat, unde plecați? Un loc și argumentele pentru el.

C.C.: Eu nu cred că Sibiu va intra în faliment. Am mai folosit de cîteva ori metafora aia cu cum poate fi salvată România. Uzi harta, o iei de Sibiu și o tragi în sus.

Simona Rădoi

Tinere speranțe ale brokerajului cultural, analizînd, la bursa de spectacole organizată la FITS, evoluția pieței. Practic, involuția ei, întrucît, de cînd cu criza, ministerul de resort joacă în pierdere pe și mai puțini bani.

Gîndul că - din cauza unui banal abuz sexual pe-trecut acum 34 de ani - n-o să mai fiu niciodată nominalizat la Oscar e de-a dreptul insuportabil! Iar dacă iau în calcul originile mele evreiești - e pur și simplu o crimă!

Moment tensionat din piesa *Polanski, Polanski*, în care nu e foarte clar dacă celebrul regizor de origine poloneză intenționează să se sinucidă cu recuzita. Sau vrea doar să verifice legenda conform căreia pistolul care apare în actul întîi trebuie să declanșeze un monolog în al treilea.

Grup de rapsozi populari care încearcă să-și cîștige existența așa cum i-a învățat guvernul: muncind în spații neconvenționale, întrucît cele tradiționale au dat faliment demult.

APLAUZE 10-11

...face bine la toată lumea!

● *Sibianul* ne informează, în ediția sa din 3 iunie, că "sultanul Bin Mohammed al-Quasimi, al treilea emir, ca importanță, din Emiratele Arabe Unite, va participa la cea de-a XIII-a ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu (FITS)". Apoi detaliază puțin contextul, citindu-l pe sultan: "Ceea ce predomină azi în societatea islamică este cunoscut sub denumirea de mișcare de reformare a Islamului, fondată pe baze religioase, sociale și politice, dar extremistii, în încercarea de impunere în fața inamicilor Islamului, transformă această mișcare în terorism. În spectacolul nostru, *Piatra neagră*, prezentăm o expresie a acestei mișcări, condusă într-o direcție care dorește binele și dezaproabă mișcarea teroristă." Mă bucur să aflu că există și oameni normali în acea parte de lume. Oameni civilizați, care cred că mișcarea teroristă trebuie dezaprobată. Eu, unul, trebuie să recunosc: nu sînt atît de delicat în ceea ce privește fundamentalismul religios din Orientul Mijlociu. Cred, dimpotrivă, că mișcarea teroristă trebuie anihilată.

● *Turnul statului*, 3 iunie: "Andreea Paul Vass, consilierul personal al prim-ministrului Emil Boc, și-a lansat astăzi la Sibiu volumul *Forța politică a femeilor*". Despre care aflu din titlu că e "o carte care încurajează femeile să intre în politică". Perfect. Avem nevoie de mult mai multe femei în politică, întrucît s-a demonstrat statistic că femeile fură semnificativ mai puțin decît bărbații, întrucît se tem mai mult de eventualele consecințe. Pe de altă parte, nu pot să nu observ că în spatele unui bărbat puternic din România stă o femeie cel puțin la fel de puternică. Iar în spatele acesteia stă, de regulă, Traian Băsescu.

● Tot în *Turn*, tot vineri: "Sibiul este pe locul doi la nivel național, după București, în topul județelor în care doctorii au emis cele mai multe rețete pe numele decedaților sau rețete pe același Cod Numeric Personal". Ca bucureștean, știrea privind Sibiul mă uimește profund (aia cu Bucureștiul fiind perfect

SINTEM SI NOI UN GRUP DE BOCTOARE PROFESIONISTE SI DACA SE POATE SI AVETI BRAJAVOINTA, NE-AM DUCES IN JAPONIA SA NE SMULBEM PARUL DIN CAP.

previzibilă). Sper, de dragul părerii bune pe care o am despre acest oraș, că medicii sibieni au o scuză întemeiată. Ceva de genul: în Sibiu moare mai puțină lume, deci facem și noi ce putem.

● În paralel, *Tribuna* relatează cazul unui șofer de ment, un pericol public ceva de speriat: "Un bărbat din Republica Moldova va trebui să răspundă în fața legii, după ce a recidivat în ceea ce privește viteza. El a fost prins circulînd cu 164 km/h pe DN 1, în Săcel". De dragul cetățenilor nevinovați, a căror siguranță vine întotdeauna pe primul plan, mă bucur mult că-n această parte de țară totul se mișcă semnificativ mai molcom și mai civilizată decît la București, unde o știre de acest gen n-ar fi putut vedea lumina tiparului, din cauza vitezei reduse și a personajului în sine, care nu pare genul "șmecher de Dorobanți cu Ferrari și pițipoancă pe bancheta din dreapta".

Lecturmul Breslelor

» strada principală

În atenția primarului: în Sibiu n-ai unde să te dai!

Strada nu mai vorbește, cel puțin de mîine încolo. Și cel puțin nu cu noi. Ce să-i faci, a mai trecut o ediție de festival (în care ne-am făcut conștiințioși treaba pe teren, unde sălășluiește România profundă). O bifăm pe asta și o așteptăm pe următoarea, unde sperăm să găsim oameni cu mult mai multe opinii despre orice. Mai ales despre teatru, un subiect de discuție care-ți permite să spui aproape orice fără a greși flagrant. Dacă n-o nime-rești, nu-i nimic grav. Pare doar că n-a fost piesa pe gustul tău. Prea moale sau prea modernă, după caz.

Flavius (23 de ani, spirit liber, Brașov): „Frate, ce să zic? Vezi și tu cum e! E ok, nu? Eu cu gagică-mea

chiar am vrut să venim. N-aveam bani, dar ne-am luat rucsacii în spate și am venit. A meritat, zău. Chiar, n-ai să mă ajuți cu 2 lei pentru tren înspre Brașov?” Siri (18 ani, skater, Cluj): „Eu am venit astăzi la un *contest*, da' e fain. Pe-aicea e ca în Cluj. Da' nu prea ai unde să te dai, că-i multă lume și străzile aici, în centru, sînt cu piatră”

Tatiana, (38 de ani, vînzătoare, Sibiu): „Da, pot să zic că vindem mai bine decît de obicei, că vedeți și dumneavoastră cîtă lume e, dar așa, să compar cu anul trecut, n-aș putea să zic. Poate că e puțin mai bine, dar nu bag mîna-n foc.”

Citata și fiul

opera de trei pahare*

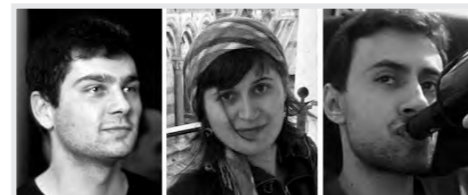
Epilog ca la mama acasă!

● Băi, ce seară! Am atîtea de povestit încît o să cam fiu telegrafic cu toate. Pe la unu, cînd am simțit nevoia și eu să iau prînzul, am ajuns în curtea teatrului, am comandat clasicul cîrnat cu cartofi și doi mici și, numa' bine, am prins și-un show bun care să meargă cu masa. Doi cetățeni s-au apucat să facă duel de break-dance, da' bine, cu toate figurile ălea bune: Eli-coptorul lui Chuck Norris, robotul lui Robocop, șpagatul lui Mircea Badea. Treizeci de minute mai tîrziu, unuia dintre cetățenii de la duel i s-a făcut somn, așa că s-a întins elegant între două bănci. Probabil că n-a rezistat mult în poziția aia, pentru că la băutura nu se uită nimeni dacă calcă pe cap pe cineva întins pe jos.

● Pe la două noaptea, s-a simțit deja nevoia unei dedicații speciale, de la corazon. A fost direct din microfon pentru domnu' Purcărete și domnu' Ștefănescu, după care a început *După ani și ani* de la Compact sau *Strada ta* de la Iris. Nu știu sigur, lucrurile sînt încă neclare pentru mine. Ceva mai tîrziu, după ce am reușit să ies din virtejul de „Zorba Grecul” și Goran Bregovic, m-am retras să dau un SMS exact la marginea cercului, unde se retrăseseră toți bărbații prea ocupați cu berea ca să danseze. Exact în timp ce scriam, am auzit o voce a minții, dar venită din afară: "Dear mum, please come and take me home. Everything has gone terribly wrong". După ce am rîs cu gura pînă la urechi timp de două minute, m-am oprit și am realizat că am găsit niște oameni cu umor adevărat. Îmi venea să-i iau în brațe, dar am ciocnit bărbătește cîte un pahar de bere și am continuat cu miștourile la subiectul Sibiu 2011. Graham și Keith sînt niște muzicieni din Marea Britanie care habar n-am unde cîntă, dar erau atît de faini încît nici nu m-a interesat. Am bețivănit cu ei pînă s-a închis crîșma din curte și-am stat la miștouri cum n-am stat cu nimeni. Atît de la Sibiu. A fost ca Adi Mutu în perioada bună, adică briliant. Vrem să ne-auzim și la anu'! V-am pupat!

Berică Venturiano

* Cronica evenimentelor nocturne realizată de experții noștri acreditați la mese.

BECK'S, BEREĂ CARE A SPUS
NU IMPOSIBILULUI SUSȚINE FESTIVALUL CARE
A SPUS NU CONVENȚIONALULUI

Alege să consumi Beck's cu moderație

Portrete și ... „dulcețuri” din Ucraina

Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu a căpătat, de câțiva ani încoace, o dimensiune care depășește domeniul exclusiv al teatrului, devenind un festival de arte spectacolului, numeroasele vernisaje de expoziții de artă vizuală constituind unul dintre elementele ce dovedesc acest lucru. Pe perioada de desfășurare a FITS 2011, în foaierea Casei de Cultură a Sindicatelor, a fost inaugurată o interesantă expoziție de portrete semnate Mihai Tymoshenko. Acest tânăr artist, a cărui deschidere, familiaritate și spirit comunicativ reușesc să captiveze cu ușurință publicul, e un român originar din județul Tulcea, plecat la studii cu o bursă în Ucraina și apoi stabilit în orașul Lvov, unde și-a continuat activitatea artistică, atât în domeniul compozițiilor grafice, dar și pe plan teatral, înființând o companie numită „Mime Theatre”, pe care visează să o aducă în fața publicului din Sibiu la următoarele ediții ale FITS. Deocamdată, se prezintă mai întâi cu expoziția de portrete, pentru a se face cunoscut și a ne lăsa în suspans, așteptând să vedem dacă și în arta teatrală este tot atât de talentat ca și în cea grafică.

Este o curiozitate faptul că lucrările lui Mihai Tymoshenko au fost foarte mult discutate din punctul de vedere al elementelor compoziției, dar mai puțin din punct de vedere al ansamblului. Ele uimesc prin abordarea extrem de originală, reușind să sublinieze, prin exagerări, ironii și dezvoltări inovatoare, o trăsătură definitorie din personalitatea subiecților: Victor Hugo, Ion Luca Caragiale, Jerzy Grotowski, Eugenio Barba, Bertold Brecht, Alfred Jarry, Silviu Purcărete ș. a. Se impune să observăm că, deși sunt folosite tehnici care ar putea fi atribuite în mod obișnuit caricaturilor, portretele lui Mihai Tymoshenko sunt departe de a deveni caricaturi, exagerările fiind operate mai mult în cheie simbolic-metaforică decât comică. Remarcabil e și faptul că, inclusiv pentru un privitor neavizat, care face abstracție de identitatea istorică a personajelor, portretele transmit un mesaj la fel

de puternic.

Expoziția lui Mihai Tymoshenko a beneficiat de o introducere extrem de entuziastă și, totodată, foarte complexă și bine documentată, din partea doamnei Alexandra Crăciun, lector doctor la Facultatea de Litere din cadrul Universității București și critic de artă, membru al Uniunii Artiștilor Plastici, care a făcut efortul de a se deplasa până la Sibiu special pentru acest eveniment. Am rămas profund impresionat de pasiunea cu care a vorbit această iubitoare a artei, cât și de profunzimea ideilor exprimate, drept pentru care am rugat-o să trimită un rezumat al cuvântării sale pentru a putea fi publicat în paginile revistei *Aplauze*. Voi reproduce, în cele ce urmează, conținutul prezentării semnate de Alexandra Crăciun:

„În peisajul estetic contemporan, Mihai Tymoshenko restaurează un gen aproape pierdut: portretul. Gen proxim al artelor plastice, paradis pierdut al fotografiei, portretul a dispărut, încet, de pe simeze, asemenea chipului de femeie din *Capodopera necunoscută* a lui Balzac.

Este, probabil, un simptom trist al condiției tot mai precare a creatorului ce nu mai crede în capacitatea artei sale de a re-prezenta un simptom al morții pe care orice reprezentare o aduce acum - așa cum arăta Roland Barthes, vorbind despre mortificarea trupului fotografiat.

Ei bine, eu cred că tocmai de aceea, expoziția „Theatre-portraits” a lui Mihai Tymoshenko este realmente interesantă. Ea inaugurează un registru în care portretul ține tocmai de reversul morții, de întoarcerea sensurilor reprezentării.

Oricine va privi expoziția deschisă în foaierea Casei de Cultură a Sindicatelor va avea senzația acută a unor prezențe dramatice, zgomotase, acute, restaurate prin portret. Shakespeare sau Cehov, Beckett sau Caragiale intră în scenă. În scena propriului trup. O scenă în care ochi, mâini, degete, re-construiesc butaforic scenariul unei biografii. O scenă în care, în margini de alb sau în ductul energic, Mihai Tymoshenko performează liturgic aproape prin fiecare chip un act restaurator.

Este actul în care desenul, semnul stins pe hârtie ca Thanatografem, recapătă viață, într-o logică nouă în care un chip poate avea patru, trei sau poate doar un singur ochi, în care cortina ramei nu mai separă scena de un privitor, iar ductul intens al unui profil poate să se rotească la nesfârșit ca un ouroboros.”

Ei bine, dacă această prezentare v-a stârnit interesul, grăbiți-vă să vizitați, până pe 5 iunie, expoziția de la Casa de Cultură a Sindicatelor, sau, dacă ați pierdut-o, dați o căutare pe Google cu sintagma „Mihai Tymoshenko blog”. Vă veți putea delecta privirile, cu un ochi deschis spre artă și un altul, închis, spre reverie...

Alexandra Crăciun
Vlad Părău

esarom ROMANIA

CU SPRIJINUL SPECIAL

ambient.
casa casei tale

Sophia: o adevărată poveste de dragoste...

Cred că una dintre cele mai mari calități ale teatrului de stradă este că provoacă actorii să scoată la iveală copilul din ei. Artiștii de stradă se joacă tot timpul și asta îi face să pară mai vii, mai tineri și plini de o energie pozitivă și extrem de constructivă. Privind spectacolul trupei „Teatrapo” am avut certitudinea faptului că întregul concept al reprezentației s-a născut dintr-o joacă a unor copii mari care au uitat sau poate au refuzat să se identifice cu lumea matură și plină de probleme din jurul lor și care au încercat și au reușit, cu succes, să rămână veșnic captivi în copilărie. Vorbim însă despre o captivitate voită din care nu își dorește nimeni să evadeze ci, dimpotrivă, toată lumea încearcă să zăbovească mai mult în ea.

duet prin care ambii protagoniști, atât actorul cât și marioneta își declarau iubirea cu ajutorul notelor muzicale. Am privit cu toții uimiți cum ceva atât de plastic putea să transmită trăiri atât de puternice și spun acest lucru, fiindcă, privind în jurul meu, nu am putut să nu sesizez cum toată lumea ofta și cum romantismul emanat de inedita reprezentație a ținut lumea în loc, aproape blocând fluiditatea traficului pietonal.

Am văzut oameni de toate felurile, care sunt conștinși că au receptat spectacolul în feluri diferite, începând cu cei mai simpli, ce au înțeles doar că un

Pe scenă l-am putut observa pe protagonistul spectacolului, care se juca cu o marionetă cuceritoare, ce a reușit să scoată din rutina zeci de spectatori care s-au înființat vineri pe pietonala Nicolae Bălcescu pentru a lua parte la această experiență ludică.

Totul a început cu un dans între protagonist și iubita lui, Sophia, care prinde viață, în mod uimitor, ghidată imperceptibil de partenerul ei de scenă. Năvășa marionetă nu se mulțumea însă doar cu iubitul ei, ci făcea ochi dulci tuturor tinerilor arătoși din public. Ne surprindea prin expresivitatea și spontaneitatea personajului creat.

Elementul nou pe care l-a adus această reprezentație a fost faptul că, la un moment dat, a avut loc un

om și o păpușă se iubesc, continuând cu cei mai instruiți, care au sesizat că ludicul momentului și filosofia copilăriei transpar din fiecare acțiune a lor și terminând cu publicul de specialitate care cu siguranță a sesizat mici imperfecțiuni. Ca simplu observator al celor petrecute nu pot să nu admir plăcerea cu care spectatorii sunt inițiați în tainele jocului de oameni mari, joc ce poate că are mult mai multe reguli decât cele cu care ne-am obișnuit când eram mici, dar poate să dea naștere unei plăceri infinit mai mari, însoțite de sentimentul de împlinire pe care ni-l dă conștientizarea faptului că nu am pierdut, întrutotul, copilul din noi.

Dorian Tăut

Oamenii fac diferența

PARTENER DE
COMUNICARE

vodafone

POLISANO

Vă invită la teatru !

JURNALUL NAȚIONAL

Tribuna
COTIDIAN INDEPENDENT. APARE LA SIBIU ■ Fondat în 1994 de Ioan Săvid
Dintotdeauna pentru totdeauna

antena
măsură aproape
SIBIU

euronews

REALITATEA TV

zile
nopti
DE VIAȚĂ LIBERĂ

magicfm 93.8
soft music

cotidianul.ro

Turnul Statului

Esquire

ronduldesibiu.ro

Agencia Națională de Presă
AGERPRES
DIN 1885

DEUTSCHE WELLE
DW

COMUNITĂȚI

ROMGAZ

Hotel "Lacul Ursu"
Sovata, str. Bradului, nr. 10, jud. Mureș, cod. 545500
Telefon: 0265 577145 Fax: 0265 577146
E-mail: rezervari@laculursu.ro
www.laculursu.ro

Între vis și realitate

Da, renunță la rutină! Da, ai dreptul la o viață a ta! Visează! Trăiește!

Yael Rasooly ne-a propus, pentru această ediție a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, spectacolul *Paper cut*, reușind să decupeze personaje supuse, frustrate și visătoare în care ne regăsim. *Oameni de hârtie* este un spectacol pe care mă bucur că nu l-am ratat și, dacă aș fi putut, m-aș fi dus și la cea de-a doua reprezentație.

În incinta unei instituții, secretara își trăiește viața la un birou. Atribuțiile o fac să rămână mereu ultima. Pe birou sunt așezate ordonat, semn că personajul petrece mult timp acolo, un radio, un ghiveci, un telefon, multe creioane într-un suport, o lampă și speaker-ul prin care primește indicații de la șeful ei. Toate obiectele sunt utilizate ingenios și declanșează întreaga acțiune. Cu ajutorul sunetului

ceilalți nu au timp, de la contracte la scrisori de dragoste în numele șefului. În subconștientul ei rămân elemente care îi îmbunătățesc visul. Dacă îi recomandă patronului perle pentru femeia care l-a cucerit, Richard i le oferă în vis. Povestea de dragoste este onirică, pleacă de la aprecierea unui fan, de la o dedicație, ea fiind o mare artistă și ajunge la luna de miere. Ruth și Richard se căsătoresc, macheta este într-o continuă schimbare și actrița deține controlul. Aceste obiecte surprind mereu și sunt foarte bine utilizate, creând imagini sugestive și dezvoltând subiectul cu ușurință.

Întreaga acțiune se desfășoară și se dezvoltă pe

și a luminilor se fac trecerile de la realitate la vis, de la o zi la alta, de la prezent la filmele anilor '40. Actrița ne sugerează clar: locul ei nu este acolo. Concedierea din finalul spectacolului este schimbarea care o eliberează.

Singurătatea în care personajul trăiește îi declanșează o poveste care se desfășoară pe un alt plan, o poveste care arată viața așa cum și-ar fi dorit-o. Ea își dorește să comunice, să interacționeze, dar nu are cu cine. Patronul o rezește mereu, îi pune întrebări la care nu ascultă răspunsul și publicul rămâne singurul deschis să o înțeleagă. Toate frustrările ei, legate de stilul de viață, o fac să viseze la o poveste de dragoste între Ruth și Richard, veniți din vis, sub forma unor personaje confecționate din hârtie.

Acțiunea se petrece pe parcursul mai multor zile. Faptul că ea este mereu acolo declanșează bărfe în rândul colegilor ei și de câte ori vrea să dea o explicație primește un nou ordin. Este omul bun la toate. Desfășoară toate activitățile de care

birou. Încet, încet, povestea plină de dragoste și umor se transformă într-una cu suspans și groază, o cursă contra cronometru pentru supraviețuire atunci când ești urmărit. Sunt de apreciat improvizațiile pe care le face actrița, felul în care se raportează la tot ce se întâmplă în sală și afară. Reacțiile ei sunt spontane și totul este inclus perfect în poveste.

Obiectele folosite arată un mod ingenios de a pune în scenă, oferă o animație continuă chiar dacă în spațiul de joc, fizic, e prezent un singur personaj. După ce macheta e folosită, este aruncată peste umăr și din birou apare alta, stocul părând inepuizabil.

Spectacolul prezintă drama omului prins în cotidian, care are nevoie de o schimbare, dar nu o face, care este supus să intre într-un sistem și să rămână acolo pentru că nu are puterea să spună nu.

Cristina Ghinea

Patru actori și opt personaje

Furtuna este un spectacol în regia lui Victor Ioan Frunză, care s-a jucat în cea de-a opta zi a Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, de două ori, la Teatrul Gong. Prima dată a fost atât de multă lume, încât am fost nevoită să revin la cea de-a doua reprezentație, de la ora 20:00. Într-un final, am reușit să îmi găseșc și eu un loc printre spectatorii curioși de punerea în scenă a piesei shakespeariene.

Spațiul este unul mic, un colț de cameră care seamănă cu o debara, unde există mai multe obiecte, toate înghesuite. Pe jos sunt niște desene fluorescente, iar cu ajutorul unei proiecții, este prezentată furtuna, care este un truc magic al lui Prospero, realizat cu scopul de a-i da o lecție de viață fratelui său. Prospero poartă o mantie de magician - un costum foarte sugestiv pentru personajul său. Inițial, mi-aș fi dorit (în imaginația mea) să văd un Prospero mai bătrân, cu barbă și poate chiar și cu părul lung. Mai târziu, am înțeles că acest tânăr Prospero, este și Stephano, un tânăr turmentat. Ariel arată ca un transsexual, însă, după ce l-am văzut interpretat și de Ioana Barbu, cea care joacă rolul Mirandei, am înțeles și am fost de acord cu ideea costumului. De fapt, acesta este ca un fel de spiriduş, o creatură cu puteri magice, care atunci când devine invizibil este jucat de alt actor, lucru care contribuie la evidențierea capacității sale de a se cameleoniza. Contemporaneitatea acestui spectacol este foarte bine redată prin costumele folosite, de multe ori chiar și prin limbajul personajelor, prin atitudinea lor și prin tipologiile prezente.

Nimic nu este ales la întâmplare. Îmi plac explicațiile regizorale oferite, care contribuie la o înțelegere a spectacolului și, de asemenea, a textului. De exemplu, în interiorul unei valize aflate în casa lui Prospero și a Mirandei, există o păpușă, jucării, un termometru și o socotitoare. Acestea reprezintă o explicație pentru comportamentul Mirandei, care, deși a crescut pe o insulă pustie, se comportă ca și un om normal. Acest lucru înseamnă că tatăl ei a avut grijă să aibe parte cât mai mult de educația care i se cuvine oricărui copil.

Scenele dintre Trinculo, Stephano și Canibal sunt cele mai comice. Poate ușor exagerate pentru unii spectatori, acestea au și rolul de a reprezenta o anumită categorie a oamenilor din clasa socială. Cei doi amici, spre deosebire de Canibal, nu au trăit pe o insulă pustie toată viața, însă capacitatea lor de a gândi și de a se comporta normal este destul de mică. Canibal ajunge să îi prostească, spunându-le că vor ajunge regi ai insulei, dacă îl vor omorî pe Prospero, iar aceștia, aflați sub influența alcoolului, îl cred și sunt gata să săvârșească crima. Caliban este foarte bine interpretat și reușește să stârneasă râsul, cu fiecare replică: „Prospero te omor”. Acest spectacol respectă firul narativ al piesei de teatru, fiecare personaj este foarte bine conturat și, odată adus în contemporaneitate, textul shakespearian, care este văzut și ca o dramă a iertării și a împăcării cu lumea, devine o comedie care accentuează și confruntarea dintre omul artistic și cel mediocru.

Cristina Reștea

JURNALUL NAȚIONAL
cel mai citit ziar de calitate din România

APLAUZE
16-17

Extaz alături de „Fool Moon”

„Fool Moon”, formația de acapella din Ungaria, a încântat publicul timp de o oră cu prezența și vocile lor minunate. Și unde altundeva, dacă nu în Biserica din Cetatea Cisnădioara? Potrivit stilului de muzică religioasă tradițională, „Fool Moon” a reușit să treacă de la rock'n'roll la cântecele sacre de folk unguresc și la veselul pop de calitate. Cei cinci muzicieni: Tamás Mészáros, Gábor Molnár, Gergő Rácz, Barnabás Wodala și Miklós Németh, au reușit să distreze audiența, având pregătită câte o melodie pentru fiecare tip de spectator. Întreaga cetate a vuit când melodiile cele mai consacrate ale grupului vocal au prins viață. Acustica excelentă și începutul tumultuos a lăsat audiența cu „gura căscată”, stare care s-a păstrat până la sfârșitul show-ului. Cu zâmbetul pe buze, siguri pe succesul pe care îl vor avea și bazați pe experiențele anterioare, grupul a câștigat simpatia publicului, încă de la început.

Grupul a debutat cu albumul Stars... În afară de cântecele pop și folk ungurești, repertoriul lor conține și piese în italiană și engleză: melodii consacrate ale artiștilor Eric Clapton, Sting, Paul Simon, adaptate stilului acapella. Melodiile cele mai apreciate: *Szerellem, szerellem...* (*Love, love...*), *Alane* și *Got my mind set on you* au ridicat sala în picioare. Așadar, toți cei care au reușit să evadeze din rutina cotidianului au avut o seară de vineri formidabilă, un început de weekend special, datorită expresivității și trăirii pe care grupul le manifestau. Pe chipurile lor se putea citi acea bucurie sinceră, care nu poate fi descrisă în cuvinte, doar simțită. Dialogul dintre cei cinci membrii „Fool Moon” a dezvoltat o relație bine stabilită, sincronizată, nu doar prin textele

Carmen Stroia

„Noi nu folosim instrumente speciale, folosim doar microfoane și amplificatoare, așa că vă rugăm să ne acompaniați și să bateți împreună cu noi ritmul” pe melodia *Wake me up before you go-go* – iată invitația care a antrenat publicul. Acapella este un stil de muzică religioasă tradițională, care, încă de la început, a fost și a rămas originală, fiind împărțită în mai multe categorii: muzica gregoriană, muzica vocal-seculară, muzica în stil baroc, muzica evreiască, creștină. „Fool Moon” a luat ființă în anul 2001, la Szeged, Ungaria și de atunci se bucură de un real succes.

melodiilor, ci și prin atitudine, mișcarea corpului, privirile intersectate, zâmbetul și felul aparte în care cochetau cu publicul. Ultima piesă au transpus o poveste preluată parca, din filmele horror, cu stafii și sunete abstracte care învăluia ambianța în mister. Pe ritmuri cu influențe africane, spectacolul a luat sfârșit, „Fool Moon” fiind aclamați, s-au reîntors pe scenă, timp în care publicul s-a înghesuit să le cumpere CD-urile și să primească autografe.

Coordonator APLAUZE: lect. univ. dr. Ion M. Tomuş
Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu

Adina Katona, Alexandra Păzgu, Ana Năneştean, Andreea Radu, Camelia Oană, Carmen Stroia, Cristian Opriş, Cristiana Lazăr, Cristina Gheordun, Cristina Reştea, Cristina Stratan, Doriana Tăut, Kiki Grebenea, Lucia Bucurenciu, Mateea Marin, Mihaela Anghel, Ştefania Dogariu, Vlad Părău
Echipa Academia Caţavencu: Simona Rădoi, Radu Alexandru, Raul Gheba, Dragoş Vasile, Florin Iaru
Fotografi FITS: Mihaela Marin, Dragoş Spişteru, Scott Eastman, Sebastian Marcovici
DTP: Teodora Stanca, Sanda Balint

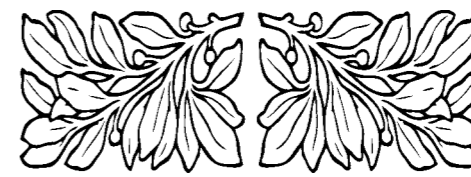
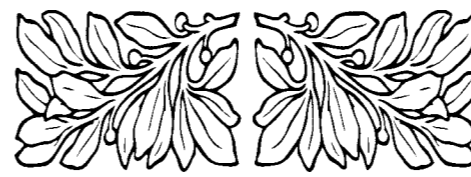
aplauze@sibfest.ro

smart-print.ro
tipar digital si offset

» duminică, 5 iunie

• PIAȚA MICĂ

Ora 10:00–22:00 – SIBIU BOOKFEST 2011 (SBF) - Târgul Internațional de Carte, Publishing și New Media (ROU)

• CENTRUL CULTURAL HABITUS

Ora 10:00 – Conferință de presă FITS - moderator Octavian Saiu

Ora 10:30 – Conferință: VOCI ÎN NOAPTE - întâlnire cu membrii grupului Atelier Scène - prezintă George Banu (FRA)

11:00 Lansare de carte: 20/22. DOUĂZECI DE ANI DE TEXTE / 20/22. TWENTY YEARS OF TEXTS - De: Dan Perjovschi, Editura Cartea Românească

11:30 – Lansare de carte: FERNANDO PESSOA. OPERA POETICĂ / FERNANDO PESSOA. POETIC OPERA - Antologie și traducere de: Dinu Flămând – Editura Humanitas Fiction

Recital pe versuri de Fernando Pessoa, susținut de Bogdan Sărătean (ROU)

12:00 – Conferință de presă eveniment, invitați: Jonathan Mills (Director - Edinburgh International Festival), Silviu Purcărete (regizor) și Constantin Chiriac (Director – Festivalul Internațional de Teatru de la Sibiu)

• ERASMUS CAFÉ

Ora 12:00 – Spectacol lectură în limba germană: VENEZUELA, autor Guy Helminger (LUX)

• GRĂDINA ZOOLOGICĂ

Ora 12:00 – Spectacol itinerant: GIRAFĂ / GIRAFELE (45') - Teatro Pavana (NDL)

• TRAMVAI SIBIU – RĂȘINARI – SIBIU

Ora 12:00 – Spectacol de teatru: ISPITA CIORAN (2h) - Regia: Gavril Pinte - Teatrul Național „Radu Stanca” (ROU)

• PIAȚA MICĂ în cadrul SIBIU BOOKFEST 2011 (SBF)
Ora 12:30 – Lansare de carte: MIRCEA IVĂNESCU – 80 – Alexandru Cistelean (coordonator), editura Paralela 45 (ROU)

Ora 13:00 – Conferință specială: Mircea Dinescu (ROU)

• Pietonala NICOLAE BĂLCESCU

Ora 15:00 – Spectacol de jonglerii: OSKAR AND STRUDEL (45') - The Oskar and Strudel show (AUT)

Ora 16:00 – Paradă costume (1h) - UniArt (USA), FITS (ROU)

Ora 17:00 – Spectacol itinerant: LE DAME / DOAMNELE (45') - Teatro Pavana (NDL)

Ora 19:00 – Spectacol de muzică: SOZNAK (45') - Soznak (GBR)

Ora 20:00 – Spectacol de jonglerii: OSKAR AND STRUDEL (45') - The Oskar and Strudel show (AUT)

Ora 21:15 – Spectacol de muzică (45') - The Match Box Big Band (AUT/HRVAUS)

• CAVAS - Preț: 10 lei

Ora 16:00 – Spectacol de teatru: CELUI QUI NE CONNAÎT PAS L'OISEAU, LE MANGE... / CEL CARE NU CUNOAȘTE PASĂREA, O MĂNÂNCĂ... (1h10') - Text partitură și regie: Martine Venturelli - Atelier Recherche Scène (1+1=3) (FRA)

• CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR

Ora 16:00 – Spectacol de teatru: WARAI NO DAIGAKU / UNIVERSITY OF LAUGHS / UNIVERSITATEA DE RĂSETE (1h45') – De: KOKI MITANI - Regia: Levan Tsuladze - Kote Marjanishvili State Drama Theatre (GEO)

• TEATRUL GONG - Preț bilet: 15 lei

Ora 17:00 – One man show: DORIAN GRAY / PORTRETUL LUI DORIAN GRAY (1h20') cu: Markus Meyer - Regia: Bastian Kraft - Burgtheater Wien (AUT)

• SALA STUDIO TNRS (CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR – Intrarea C) - Preț bilet: 20 lei

Ora 18:00 – One woman show: ME (MOBILE / EVOLUTION) / DINCOLO DE LIMITE (55') - un spectacol de Claire Cunningham (GBR)

• SINAGOGĂ - Preț bilet: 15 lei

Ora 18:00 – Spectacol de muzică (1h) - BARD (CHE / AUS/ITA/AUT)

• TEATRUL NAȚIONAL „Radu Stanca”

Ora 19:00 – Spectacol de operă: PAVILIONUL CU BUJORI / A PEONY PAVILION (2h) - Regia: Hao Mingchao - Northern Kunqu Opera Theatre Beijing (CHN)

• SALA THALIA – Preț bilet: 20 lei

Ora 19:00 – Spectacol burlesc de muzică: DUEL (1h20') - Braf (FRA)

• TEATRUL GONG - Preț bilet: 15 lei

Ora 20:00 – One man show: DORIAN GRAY / PORTRETUL LUI DORIAN GRAY (1h20') cu: Markus Meyer - Regia: Bastian Kraft - Burgtheater Wien (AUT)

• CASA DE CULTURĂ A SINDICATELOR

Ora 21:00 – Spectacol de teatru: WARAI NO DAIGAKU / UNIVERSITY OF LAUGHS / UNIVERSITATEA DE RĂSETE (1h45') – De: KOKI MITANI - Regia: Levan Tsuladze - Kote Marjanishvili State Drama Theatre (GEO)

• CETATEA CISNĂDIOARA – Preț bilet: 15 lei

Ora 21:30 – Spectacol de teatru: LE MOT PROGRÈS DANS LA BOUCHE DE MA MÈRE SONNAIT TERRIBLEMENT FAUX / CUVÂNTUL PROGRES SPUS DE MAMA SUNĂ TERIBIL DE FALS (1h25') - Influenscenes (FRA)

• PIAȚA TEATRULUI – Parcure – Preț bilet: 30 lei

Ora 21:30 – Spectacol de teatru: METAMORFOZE / METAMORPHOSIS (1h30') - Regia: Silviu Purcărete - Coproducție: Teatrul Național „Radu Stanca” Sibiu (ROU) / Centre Culturel Abbaye de Neümunster (LUX) / Théâtre d'Esch (LUX) / Luxembourg et Grande Région, Capitală Culturală Europeană 2007

• PIAȚA MARE - Scenă

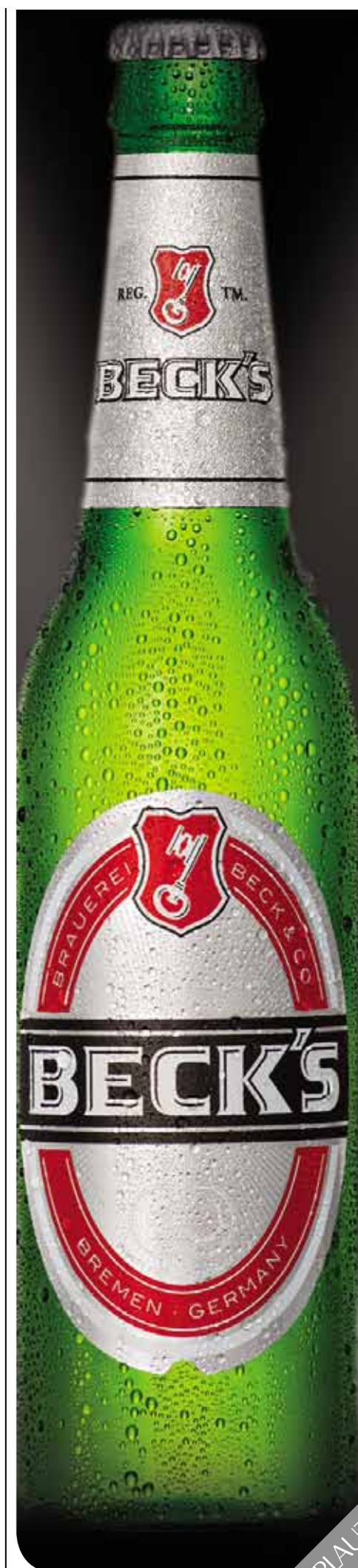
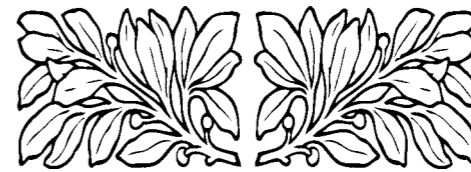
Ora 22:00 – Concert: VAMA (1h10') prezentat de Artmania (ROU)

• MUSIC PUB

Ora 22:30 – Spectacol de muzică (45') - The Match Box Big Band (AUT/HRVAUS)

• CAZARMA 90

Ora 23:30 – Spectacol de artificii

APLAUZE
18-19

comunitățile pe înțelesul masei

18 mai 2011. Cotidianul britanic *The Sun* publică un material intitulat sugestiv *Portofelele mari și grase ale țiganilor*, în care arată cum o bandă de țigani români au înșelat statul britanic cu 800.000 de lire sterline, printr-o "escrocherie sofisticată și flagrantă" (recte: falsificau în draci acte care le dădeau dreptul la ajutoare sociale). Bani pe care, logic, i-au trimis în țară, pentru a fi transformați în turnulețe și BMW-uri. Să nu cădem, însă, în capcana de a generaliza, la modul extremist. Personal, sînt convins că-n Marea Britanie activează mulți cetățeni de etnie romă care preferă Mercedes.

În februarie 2009 apare studiul Comunități românești în Spania, realizat de Fundația Soros în cadrul programului Migrație și dezvoltare. Una dintre concluzii: "Politica de emigrare a României trebuie să adopte ca țintă explicită optimizarea și nu reducerea emigrației temporare în străinătate". Interesant. Ce n-am înțeles e dacă "optimizarea" asta se referă la cerșetorii romi (care întîmpină încă dificultăți în identificarea trotuarelor favorabile) sau la hoții din aceeași etnie (care nu au găsit, pînă în prezent, raportul optim dintre jafuri și tilhării).

Mai 2011. Cu ocazia vizitei sale la București, premierul Silvio Berlusconi a avut, în sfîrșit, cuvinte de laudă despre comunitățile românești din Italia: "Au fost în trecut cîteva probleme legate de unii cetățeni, dar ele au fost depășite. În Italia trăiesc și lucrează peste 1,2 milioane de români. Sînt foarte apreciați și bine văzuți". Apreciam, la rîndu-ne, diplomația de care dau dovadă autoritățile. Și-i asigurăm pe ziaristii români că, după primul viol în grup cu perversiuni, jaf și omor deosebit de grav în centrul Romei, Berlusconi va reveni la sentimente mai bune față de poporul italian.

11 octombrie 2011. Parlamentul francez adoptă o lege care interzice purtarea vălului islamic în toate spațiile publice. Femeile care își ascund fața cu un văl vor fi amendate cu 150 de euro. Cel care obligă o femeie să poarte burqa sau niqabul riscă un an de închisoare și 30.000 de euro amendă, penalități dublate dacă persoana constrînsă e încă minoră. Decizia e radicală, dar perfect justificată. Să luăm cazul unei franțuzoaice tipice, aflată într-o nefericită trecere printr-o țară islamică hardcore. Conform unor secole de tradiție, franțuzoaica e obligată să bea vin seara, iar fundamentalistii nu-i permit, întrucît au interzis alcoolul! Păi să nu-ți vină să dai cu burqa de pămînt, pe sistemul american "Toleranță zero"?

ComUNITER

UN RECENSĂMÎNT AL
CÎINILOR COMUNITARI
ÎNAINTE ȘI DUPĂ PĂȘTI
NE VA ARĂTA EXACT
DACA AM IEȘIT SAU NU
DIN CRIZĂ.

cronica de pe lîngă teatre Căpitanul Cronicard vă spune la revedere și *Engage!*

După nouă zile de cronici (care au frizat cu nesimțire absurdul) ale unor piese de teatru pe care nu le-am văzut, a venit vremea, în sfîrșit, pentru un gest de o normalitate șocantă (sper să rămînă între noi, mi-e jenă doar cînd mă gîndesc). E o reparație morală pentru repertoriu și oamenii care au muncit la el: azi, în ultima zi de festival, noi – reporterii acreditați de Academia Cațavencu pentru a face teren și umor – vorbim, la modul serios, despre ce ne-a plăcut cel mai mult la FITS. Ne referim, desigur, la piesele pe care le-am văzut. Pe bune, nu glumesc! Aproape deloc! Vă urăm lectură aproximativ plăcută și un an bun pînă la ediția viitoare, cînd ne revedem. Rîdem, glumim, dar părăsim incinta.

● Mie mi-au plăcut în mod egal *Faust*, *Lulu* și *Ghidul copilăriei retrocedate*. N-am înțeles nimic din ele, pentru că sînt un filistin. În schimb, erau sîni în toate trei! Asta îmi place mie la teatrul modern. Sigur, în lupta pentru originalitate, multe piese de teatru pierd din sens, dar regizorii știu cum să compenseze frumos lipsa acestuia prin mulți sîni care filfîie pe scenă, culori, flăcări, oameni care țipă și se tăvălesc, decoruri ciudate și efecte speciale. Și asta e un lucru frumos, că nu trebuie să înțelegi ceva din piesă ca să te distrezi. Și cei care reeditează *Capitalul* de Marx ar avea multe de învățat din teatru: cu multe poze, cartea ar fi mult mai simpatcă. (*Radu Alexandru*)

■ Eu așteptam să văd *Faust*-ul de cîțiva ani buni. Au zisem o grămadă de chestii, îmi făcusem tot felul de așteptări și tot felul de păreri. Și știți și voi cum e atunci cînd te aștepți la lucruri foarte mari de la o chestie, e o șansă destul de ridicată să fii dezamăgit. Dar n-am fost. A reușit să mă lase cu gura căscată,

să-mi dea palme s-o închid, să-mi dea fiori pe șira spinării și să mă mîngîie. Pe de-altă parte, nu mi-a plăcut spectacolul ăla al polonezilor, singurul la care m-am și strecurat afară. Problema e că nu stau bine cu poloneza. Nici limba, nici cultura și nici filme de Andrzej Vajda n-am văzut. Și ce fel de limbă e asta în care simți nevoia să bagi un „z” mut, mai ales după alte două vocale? (*Raul Gheba*)

♥ Mie mi-a plăcut la nebulie spectacolul de luni al dansatorilor israelieni de la Imbal Pinto și Avshalom Pollak Dance Company. *Oyster*, tradus inspirat prin *Perla*, a fost un adevărat freakshow, în sensul cel mai romantic al cuvîntului. Siamezi gigantici care seamănă cu unchiul Fester, guvernante bătrîne, bărbați în tutu-uri roz, fete cu scaune lipite de fund și regi dovleac ca-n *The Nightmare before Christmas* s-au perindat pe scenă spre marele deliciu al publicului, care a rîs ca la *Scary Movie*. Am plecat, Sibiu. Pup, pa! (*Simona Rădoi*)

